

סֵדֶר הַלְמוּד לְיוֹם ז' חֲשׁוֹן:

סֵדֶר לְקוּטֵי פְּנֵי הַיּוֹמֵי:

ה וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּקוּנָא דְמַרְכַּבְתָּא עֲלָאָה וּמַרְכַּבְתָּא תַּתָּאָה –
שְׁעַל-יְדֵי הַחֲכָם שְׁלוֹקַח הַנְּפֹשׁוֹת וְעוֹלָה עִמָּהֶם, וְיָרֵד עִז
מִבְּטָחָה, נִתְתַּקְּנוּ שְׁנֵי הַמַּרְכָּבוֹת.

כִּי יֵשׁ אַרְבַּע חֵיּוֹת בְּבְחִינַת נֶפֶשׁ, וְכִסָּא, וְיּוֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא.
אַרְיָה שֶׁבְּבְחִינַת נֶפֶשׁ – זֶה בְּחִינַת (שִׁירֵי-הַשִּׁירִים ה):
"אַרְיָתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי"; 'מוֹרִי' – זֶה בְּחִינַת "מֵרַת נֶפֶשׁ" (שְׁמוּאֵל-א
א), בְּחִינַת (מְלָכִים-ב ד): "וְנִפְשָׁה מָרָה לָּהּ", זֶה בְּחִינַת פְּגָם הַנְּפֹשׁ,
פְּגָם הַרְצוֹן; כְּשֶׁרוֹצֵה דְבַר-תְּאֻהָה זֶה הַרְצוֹן, הוּא פְּגָם וּמָרָה
לְנֶפֶשׁ. וְעַכְשָׁו כְּשֶׁבָּא זֶה הָאָדָם לְחַכְמֵי-הַדּוֹר עִם נֶפֶשׁוֹ וְרְצוֹנוֹ,
וְחַכְמֵי-הַדּוֹר לוֹקַח כָּל הַרְצוֹנוֹת וְלוֹקֵט אוֹתָם אֶחָד לְאֶחָד, כְּדֵי
לְהַעֲלוֹת אוֹתָם בְּנ"ל, וְאֵז מְלַקֵּט גַּם כָּל הַרְצוֹנוֹת וְהַנְּפֹשׁוֹת שֶׁנִּפְּלוּ.
וְזֶהוּ בְּחִינַת: 'אַרְיָה' – לְשׁוֹן לְקַט, שֶׁמְלַקֵּט מֵרַת הַנְּפֹשׁ, הֵינּוּ פְּגָם
הַנְּפֹשׁ; "עִם בְּשָׁמִי" – עִם הַרְצוֹן הַטּוֹב שֶׁמֵּעֲלָה רֵיחַ טוֹב.

וּבְחִינַת שׁוֹר שֶׁבְּנֶפֶשׁ – זֶה הָאֹר הַמְצַחֵצַח שְׁנֵתוּסָף
בְּנֶפֶשׁ מִחֲמַת הַקְּבוּץ, שְׁנֵת-קִבֵּץ פְּזוּרֵי
הַנְּפֹשׁ, וְאֵז מֵאִיר הַנְּפֹשׁ בְּיוֹתֵר, כִּי כְּשֶׁהַרְצוֹן אֵין מֵאִיר, אֵז הַנְּפֹשׁ
בְּבְחִינַת וְנֶפֶשׁ רַעְבָּה, כִּי עֵקֶר הַרְעָב מִחֲמַת הָעֵדֶר הָאֹר, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (יוֹמָא עֲד): "וַיַּעֲנֶה וַיִּרְעִיבֶה וַיֵּאֲכִילֶה
אֶת הַמֶּן" – מְכָאן שֶׁהַסּוּמָא אֵינוֹ שָׁבַע, כִּי עֵקֶר הַשְּׁבַע מִחֲמַת
הָאֹר שֶׁיִּרְאֶה בְּעֵינָיו, וְעַל-יְדֵי שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה, אֵין נִתְמַלֵּא נֶפֶשׁוֹ,
הֵינּוּ רְצוֹנוֹ, כִּי "טוֹב מִרְאֶה עֵינַיִם מִהֲלֹךְ-נֶפֶשׁ" (קֹהֶלֶת ו);
וְכִשְׁמִצְחֵצַח נֶפֶשׁוֹ בְּצַחֲצוֹת הָאֹר, אֵזוֹי "וְנֶפֶשׁ רַעְבָּה מִלֵּא טוֹב"

וְנֶשֶׁר - בְּבַחֲיַיִת (ישעיהו נ"ח): "וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךָ". וְזֶה בְּחֵינַת שׁוֹר, לְשׁוֹן הַסֵּתְפָלוֹת, בְּחֵינַת מְרָאָה עֵינַיִם מִהַלְךְ-נֶפֶשׁ.
וְנֶשֶׁר שֶׁבְּחֵינַת נֶפֶשׁ - זֶה הַחֲדוּשׁ שְׁנַת־חֲדָשׁ הַנֶּפֶשׁ בְּעֲלִיתָהּ בְּבַחֲיַיִת עֵבוֹר. וְזֶה בְּחֵינַת נֶשֶׁר - "תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרֵיכִי" (תהלים ק"ג).

וְאָדָם שֶׁבְּנֶפֶשׁ - זֶה בְּחֵינַת (בראשית ב): "וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה", כִּי הָאָדָם בְּחֵינַת מְסַכְנֵי וְעַתִּירֵי, כְּמוֹ שְׁכַת־וֹב (בְּהַקְדָּמַת הַזֶּהר יג): "נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ" - עַתִּירֵי, "כְּדַמוֹתֵנוּ" - מְסַכְנֵי. וְכִשְׁנַת־לְקָטוֹ הַנֶּפֶשׁוֹת, אֲזִי הֵם בְּבַחֲיַיִת אָדָם, נֶפֶשׁוֹת גְּדוּלוֹת וְקִטְנוֹת, בְּבַחֲיַיִת מְסַכְנֵי וְעַתִּירֵי.

וְאוֹפָנִים - הֵן הַגּוֹפִיִן, כִּי עֵקֶר פְּעֻלוֹתֵיהֶן שֶׁל הַגּוֹפִיִן אֵינֶנּוּ אֶלָּא מִן הַחַיּוֹת שֶׁבְּנֶפֶשׁ, שֶׁהַנֶּפֶשׁ מְרָאָה פְּעֻלוֹתֵיהֶן עַל־יַדֵּי אֵיבָרֵי הַגּוֹף, וְאֵין לַגּוֹף שׁוֹם תְּנוּעָה עֲצָמִית, וְהַכֹּל עַל־יַדֵּי כַחוֹת הַנֶּפֶשׁ.

וְכֶסֶם שֶׁבְּחֵינַת נֶפֶשׁ - הוּא נֶפֶשׁ הַחֶכֶם שְׁנַת־כֶּסֶם, בְּבַחֲיַיִת (משלי ג): "יִקָּרָה הֵיא מִפְּנֵינִים" [כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (סוּטָה ד): מִכֵּהֵן גְּדוּל שְׁנַכְנָם לְפָנָי וּלְפָנִים], כִּי מִחֲמַת שְׁנֶפֶשׁ הַחֶכֶם הוּא יָקָר, הוּא נְתִכְסָה לְפָנָי וּלְפָנִים, וְכָל הַנֶּפֶשׁוֹת נַעֲשִׂין לְבוֹשִׂין אֶצְלָהּ.

וְהָאָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶם - הוּא דַעְתּוֹ שֶׁל הַחֶכֶם, כִּי "גַם בְּלֹא דַעַת נֶפֶשׁ לֹא טוֹב" (משלי י"ט). וַיֵּשׂ אַרְבַּע חַיּוֹת בַּתּוֹרָה:

אַרְיֵה שְׁבַת־תּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָא עֵז - "וּמָה עֵז מֵאַרְיֵה" (שׁוֹפְטִים י"ד); וְשׁוֹר שְׁבַת־תּוֹרָה - זֶה בְּחֵינַת (משלי ח): "כִּי שָׂרִים יִשְׂרוּ"; וְנֶשֶׁר שְׁבַת־תּוֹרָה - זֶה בְּחֵינַת חֲדוּשֵׁי דְאוֹרֵיתָא,

בְּבַחֲיִנַת "תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר". וְאָדָם שֶׁבַתּוֹרָה – זֶה בְּחִינַת (בְּמַדְבַּר י"ט): "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם", וַיֵּשׁ בָּהּ קְלוֹת וַחֲמוּרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִסְכְּנֵי וְעֵתִירֵי; וְכִפּא שֶׁבְּבַחֲיִנַת תּוֹרָה – הֵם דְּבָרִים שֶׁכִּפּא עֵתִיק־יּוֹמִין (פְּסָחִים קִיט. וְעֵינֵן זוֹהַר בְּהַעֲלֵתָהּ קנב.), וְהֵם מְכֻסִּים אֶת עֲצָמוֹן בְּסִפּוּרֵי הַתּוֹרָה; וַיּוֹשֵׁב עַל הַכִּפּא – הוּא עֵתִיק־יּוֹמִין, בְּבַחֲיִנַת (דְּנִיאל ז'): "וְעֵתִיק יּוֹמִין יִתֵּב"; וְאוֹפְנִים שֶׁבַתּוֹרָה – הֵן הֵן גּוֹפֵי הַלְכוֹת (עֵינֵן זוֹהַר הַנ"ל):

וְזֶה שֶׁמֵּבִיא בְּתַעֲנִית (כג.): מֵעֲשֶׂה דְרָבִי יוֹנָה: כִּד הָוָה אֲצַטְרִיד; עֲלֵמָא לְמִטְרָא, אָמַר: אֲזִיל וְאַיְתִי בְּזוּזָא עֲבוּרָא; וְהָוִי קָאִי בְּאַתְרָא עַמִּיקִי, בְּאַתְרָא צְנִיעָא מְכֻסִּי שְׁקָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה וְאַתִּי מִטְרָא. כִּד הָוָה מֵצַטְרִיד; עֲלֵמָא לְמִטְרָא – הֵינּוּ לַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ל"ב): "יַעֲרֹף כַּפְטָר לְקַחִי".

אָמַר, אֲזִיל וְאַיְתִי בְּזוּזָא עֲבוּרָא. עֲבוּרָא זֶה בְּחִינַת ע"ב רי"ו (עֵינֵן תִּיקוּן י' וְתִיקוּן כ"א וְתִיקוּן ס"ט); ע"ב הוּא שְׁכוּף, רי"ו – זֶה בְּחִינַת חֲמִימוֹת. בְּזוּזָא – זֶה בְּחִינַת תַּאֲוֹת מָמוֹן, הֵינּוּ דְאֲזַל לְשַׁכְּךְ תַּאֲוֹת מָמוֹן כַּנ"ל. וְהָוָה קָאִי בְּאַתְרָא עַמִּיקִי – עַל־יְדֵי שֶׁשַׁכְּךְ תַּאֲוֹת מָמוֹן זָכָה לְאַתְרָא עַמִּיקִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד, כְּמִרְאֵה הַחֲמָה עֲמָקָה מִן הַצֵּל (שְׁבוּעוֹת ו:), וְחֶסֶד הוּא אוֹר יוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים מ"ב): "יּוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדּוֹ"; וְעַל־יְדֵי הַחֶסֶד זָכָה לְבִנְיַן הַבַּיִת, לְבַחֲיִנַת שְׁכָל כַּנ"ל.

וְזֶה: אֲתָרָא צְנִיעָא, שֶׁהוּא בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא הַשְּׁכָל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי י"א): "וְאַתְּ צְנוּעִים חֲכָמָה". וְהָוָה מְכֻסִּי שְׁקָא – זֶה בְּחִינַת לְקִיחַת הַנְּפָשׁוֹת לְהַעֲלוֹת אוֹתָם, כַּנ"ל: "וְלִקַּח נְפָשׁוֹת חָכָם", וְכָל־לִיּוֹת הַנְּפָשׁוֹת הֵם מְכֻנִּים בְּשֵׁם שֵׁק, כִּי הֵם מֵתַעֲדָנִים מִשְׁקִיא דְנַחֲלָא, בְּבַחֲיִנַת "וְהַשְּׁבִיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשָׁךְ",

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

תרכח - צמח מזהרנית זצ"ל "צדק צני מקוה שדך צחד מספרי רבנו יהיה תיקון רכ"ל" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

וְעַל-יְדֵי-זֶה: וְאֵתִי מִטָּרָא - שֶׁהַמְּשִׁיךְ תּוֹרָה, בְּבַחֲיַנַת "וַיֵּרֵד עִזּוֹ מִבְּטָחָה":

ו אַךְ צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מְאֹד וּלְחַזֵּר אַחֵר חָכָם כְּזֶה, וּלְבַקֵּשׁ מִהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְמִצָּא חָכָם כְּזֶה, שְׂיִקְבִּץ הַנְּפֹשׁוֹת, בְּבַחֲיַנַת: "וְלִקַּח נְפֹשׁוֹת חָכָם", וַיַּעֲלֶה אוֹתָם וַיֵּרֵד עִמָּהֶם תּוֹרָה. כִּי גַם הַחָכָם בְּעֶצְמוֹ אֵי אֶפְשָׁר שְׂיַעֲשֶׂה זֹאת בְּשִׁכּוֹל אֶחָד, כִּי הֵם שְׂנֵי שְׂכָלִיִּים: מַה שְׂמַקְבִּץ הַנְּפֹשׁוֹת הוּא שְׂכָל אֶחָד, וּמַה שְׂמַעֲלָה אוֹתָם וּמוֹרִיד עִזּוֹ מִבְּטָחָה הוּא שְׂכָל אַחֵר. וְזֶה בְּבַחֲיַנַת שִׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וְשִׁין שֶׁל אַרְבָּעָה רָאשִׁים, שֶׁהַשְּׂנֵי שִׁינַיִן הֵם הַשְּׂנֵי שְׂכָלִים:

סֵדֶר קִצּוֹר לְקוּטֵי מַוְתָּרִין הַיּוֹמִי:

ו גַּם מִזֶּה תָּבִין הַחֲלוּק הַגָּדוֹל שְׂיֵשׁ בֵּין כְּשֶׁהָאָדָם בְּעֶצְמוֹ אֲצֵל הַצְּדִיק בְּשַׁעַת אֲמִירַת הַתּוֹרָה וּבֵין כְּשֶׁשׁוֹמֵעַ מִפִּי אַחֵר. כִּי כְּשֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ שָׁם יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַתּוֹרָה וְנִתְחַדֵּשׁ נַפְשׁוֹ אִזּוֹ מְלַבֵּד עוֹד הַרְבֵּה חֲלוּקִים כְּמִבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר:

ז עַל-יְדֵי שְׂכָאִים לְהַצְּדִיק עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכֵין הַשְּׂגָחָה שְׁלֵמָה. כִּי הוּא הַחָכָם הַנִּ"ל הַמְּבִיא הַתּוֹרָה כַּנִּ"ל וְעַל-יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם נִמְשָׁךְ הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עָלֵינוּ. כִּי הַתּוֹרָה הִיא טְעָמִים נְקֻדוֹת תְּגִין אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם תְּלַת גְּוִנִין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין, וְעַל כֵּן עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה מְבִיא הַחָכָם כַּח הָרְאוֹת שֶׁל הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עָלֵינוּ. וְכָל אֶחָד כְּפִי קְרוֹבוֹ אֶל הַתּוֹרָה כֵּן הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עָלָיו בְּשִׁלְמוֹת יוֹתֵר:

ח כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה דְּבַר תְּאוּהָ זֶה הַרְצוֹן הוּא פָּגָם וּמָרָה לְנַפְשׁוֹ וְאִזִּי הִיא בְּבַחֲיַנַת "מָרַת נַפְשׁ" (שְׂמוּאֵל-א' י) בְּבַחֲיַנַת: "וְנַפְשָׁהּ מָרָה לָהּ" (מְלָכִים-ב' ד' כז). וְזֶהוּ פְּזוּר הַנְּפֹשׁ וְאִזִּי אֵין הַנְּפֹשׁ מְאִירָה וְהִיא אִזּוֹ בְּבַחֲיַנַת: "וְנַפְשׁ רַעְבָּה" (תְּהִלִּים ק"ז ט). וְלִתְקוֹן זֶה צָרִיךְ לָבוֹא לְחַכֵּם

הַדוֹר הַזֶּה לְוָהוּא יִתְקַן וְיַעֲלֶה אֶפְלוּ אֵלָיו הַרְצוֹנוֹת הַפְּגוּמִים עִם הַרְצוֹנוֹת הַטּוֹבִים שְׁיִשׁ לוֹ. וְעַל־יְדֵי־זֶה שָׁבָא לְהַחֲכֶם יִתְקַיֵּם אֲזַי "וְנִפְּשׁ רַעְבָּה מִלֵּא טוֹב" (שָׁם) וְיִתְקַיֵּם בּוֹ "וְהַשְּׁבִיעַ בְּצַחְצְחוֹת נַפְשֶׁךָ" (יִשְׁעִיהָ נ"ח יא). וְיִחַדֵּשׁ כַּנְּשֶׁר נְעוּרָיו דְּהֵינּוּ שִׁיתְחַדְּשׁוּ וְיִתְתַּקְּנוּ יְמֵי נְעוּרָיו שְׁעֶבְרוּ בַחֲשֶׁךְ וְאִזּוּ נִקְרָא אָדָם. וְגַם גּוֹפּוֹ יִתְעַלֶּה וְיִתְחַדֵּשׁ עַל־יְדֵי־זֶה שָׁבָא לְהַחֲכֶם:

ט אֵלָיו בְּנֵי אָדָם הַבָּאִים לְהַחֲכֶם שְׁבִדוֹר וְהַחֲכֶם מִקְּבִץ נַפְשׁוֹתֵיהֶם שֶׁהֵם הַרְצוֹנוֹת שְׁלָהֶם וּמַעֲלָה אוֹתָם בְּבַחֲיַנַּת עֲבוֹר וּמְחַדֵּשׁ אוֹתָם לְטוֹבָה וְאַחֲר־כֵּן חוֹזֵר וְשׁוֹב וְיוֹרֵד עִם הַנְּפָשׁוֹת לְזֶה הָעוֹלָם וּמִמְשִׁיךְ עִמָּהֶם הַתְּגִלוֹת הַתּוֹרָה. הַנְּפָשׁוֹת הָאֵלּוּ הֵם בְּבַחֲיַנַּת הַחַיּוֹת שְׁבַמְרֻכָּבָה. וְהַגּוֹפִים שְׁלָהֶם הֵם בְּבַחֲיַנַּת הָאוֹפְנִים. וְנִפְּשׁ הַחֲכָם בְּעֲצָמוֹ וְדַעַתּוֹ הַקְּדוּשָׁה הִיא בְּבַחֲיַנַּת הַכֶּסֶף וְהַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף. וְכֵן בְּבַחֲיַנַּת הַתּוֹרָה שְׁמִמְשִׁיךְ יֵשׁ גַּם כֵּן הַחַיּוֹת וְהָאוֹפְנִים וְהַכֶּסֶף וְהַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף:

סֵדֶר הַיַּיִּי מִוְהַר"ן הַיּוֹפְיִי:

שיחות השיכים לספר המידות

עד (טו) שִׁיךְ לְהֶאֱלֶף־בֵּית [סֵפֶר הַמִּדּוֹת] לְעַנִּין הַרְפּוּאוֹת הַנְּרָשָׁם בְּמָקוֹם אַחֵר, אָמַר שְׁהָיָה לוֹ בְּהֶאֱלֶף־בֵּית אוֹת ר' עַל רְפּוּאָה שְׁהָיָה כְּתוּב שָׁם כָּל הַרְפּוּאוֹת, וְלֹא הָיָה חוֹלְאֵת בְּעוֹלָם שְׁלֹא הָיָה כְּתוּב שָׁם רְפּוּאָתוֹ, אֲךָ לֹא רָצָה לְהַעֲתִיקוֹ וּשְׁרָפוֹ:

עה (טז) שִׁיךְ לְהֶאֱלֶף־בֵּית הַחֲדָשׁ אוֹת ד' דַּעַת סִימָן א' הַמִּתְחִיל דַּע כִּי לְכָל הָעוֹלָמוֹת וּלְכָל נִבְרָא יֵשׁ קוּמָה מִיַּחַדָּת לְמַשָּׁל מִיֵּן הָאֲרִיָּה וְכוּ' וְהַהֲבִדִּלִים כָּלֶם הֵם רְמוּזִים בְּתִמּוּנַת הָאוֹתִיוֹת בְּצִרוּפֵיהֶם וְהַזּוֹכֶה לְהַבִּין אֶת הַתּוֹרָה וְכוּ'. נִרְאֶה לִי שְׁזֶה עַנִּין הַשִּׁיחָה

מִהַנְּמָלָה כִּי מִשָּׁם רוּעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל. וְעֵינֵינוּ זֶה כְּבָר נִדְפָּס
 בְּאַלְפֵי-בֵּית הַחֹדֶשׁ בְּלִשׁוֹן אַחֵר אֲךָ בְּסִגְנוֹן זֶה שְׁמַעְתִּי זֶה הָעֵינֵינוּ
 מִפִּי הַקָּדוֹשׁ:

סדר האלף-בית היומני:

לח. על-ידי אמונה הוא מושל על בעלי-גאווה. לט. מי שמעמיד דין
 שאינו הגון, לסוף שיפל ביד שופטי אמות. מ. על-ידי תוכחה לשם
 שמים זוכה להתנשאות. מא. על-ידי בנן שבונה בארץ ישראל,
 זוכה להתנשאות. מב. על-ידי כבוד התורה זוכה להתנשאות. מג.
 לאו בכל עת יכול אדם להנהיג נשיאותו, כי לפעמים בא עת,
 שאין לעת הזאת חיות כיי-אם מנשיא אחר. מד. מי שנשא אותו
 הקדוש-ברוך-הוא, תנהג בו כבוד ותלך אצלו. מה. התנשאות של
 האדם היא טובת השעה.

חלק שני א. מי שנכנס בתחומו של חברו, גדלתו נתמעט. ב.
 אין הקדוש-ברוך-הוא נותן גדלה לאדם, עד שבודקו בדבר קטן.
 ג. על-ידי בלבול הדעת נתקלקל היראה. גם על-ידי בלבול הדעת
 ממשלתו נופלת. ד. על-ידי זריזות זוכה להיות רועה נאמן. וסימן
 לדבר: לך אל נ'מ'ל'ה' עצל וכתוב: משם רועה אבן ישראל. ה.
 בשנות-נין ממון להשר בשביל איזהו התמנות, שיעביר את חברו
 וימנה אותו, זהו כמו כשוף. ו. הרהורי עבודה זרה והרהורי זנות
 ושפיכת דמים ולשון הרע, הם באים על מי שרגיל בנדרים, אבל
 נתבטלים על-ידי המנהיג שבועיר, המסדר הגביות והמסים על כל
 אחד ואחד לפי ערכו, שיוכל לסבל. ז. כשאיזה רשע נתגדל, אזי
 קשה לחדש איזהו סברה בפוסקים. גם דברי הדינים אינם
 נשמעים באזני הבעלי-דינים. ח. אדם כאשר צריך להקטין את

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

תַּלְבַּז לַעֲמֹר מִזֶּה רִנְיָת זִצְיָ"ל "לַעֲדָה לַעֲדָה מִקֻּדְשָׁה שִׁדְרָה לַעֲדָה מִסְפְּרֵי רַבָּנוּ יִהְיֶה תִּיקוּן לְכַל" לַעֲמֹר זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר יֵצֵא לְאוֹר עַיִן הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנִיחַ" שְׁעֵי יְשִׁיבַת תִּיקוּן הַמִּידוֹת

עֲצֻמוֹ, בְּשֵׁרוּאָה מִמְשַׁלֵּת הַרְשָׁע. ט. מִי שֶׁנֹּטֵל שְׂרָרָה לְעֲצֻמוֹ, עַל-יְדֵי זֶה בָּתוֹ נַעֲשִׂית זֹנָה. י. מִי שֶׁמְנִיחַ צָרְכֵי צְבוּר וְעוֹסֵק בְּצָרְכֵי עֲצֻמוֹ, בָּאֵלוֹ לֹזְקֵחַ שֶׁחָד. יא. עַל-יְדֵי וְדוּי דְבָרִים זֹכָה לְהַתְנַשְּׂאוֹת. יב. עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַהַתְנַשְּׂאוֹת שֶׁל רֹאשֵׁי הַדּוֹר בְּתַקְפָּה וְעֹז, וְעַל-יְדֵי זֶה נֶחֱשָׁב בְּעֵינֵי כָל הַמְצֻוֹה שֶׁל הַכְּנָסֶת אֲוֵרָחִים, וְעַל-יְדֵי זֶה הַלּוֹמְדִים זֹכִים שֶׁהִלְכָה בְּמוֹתָם.

הַצְּלָחָה א. כָּל הַמוֹצִיא מֵעֲשָׂרוֹתָיו כְּרֹאוּי, אֵינּוּ מִפְּסִיד כְּלוּם. ב. תִּתְחַבֵּר לְמַצְלִיחַ וְתִצְלִיחַ. ג. אֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה אֶלָּא בְּדָבָר הַסְּמוּי מִן הָעֵינַיִם.

סֵדֶר שְׁבֻחֵי הַרְ"ן הַיּוֹמִי:

וְגַם בְּסִטְנָבוּל הָיָה לָהֶם סַכָּנָה כִּי מִחֲמַת שְׁלֵא הָרֹאוּ הַפְּרִשְׁפוּרְטִין (דְּרַכּוֹנִים) שָׁם בְּנִסְיַעְתָּם לְהִתָּם עַל-כֵּן לֹא רָצוּ עֲכָשׁוּ לְהַנִּיחָם מִשָּׁם וְהִעֲמִיסוּ עֲלֵיהֶם עַל כְּבִד לִתֵּן סֵךְ עָצוּם מְאֹד בְּאִפְּן שִׁישִׁיגוּ הַפְּרִשְׁפוּרְטִין מִהַתּוֹגֵר וְהַסֵּךְ שֶׁצָּוּ לִתֵּן הָיָה סֵךְ עָצוּם מְאֹד שְׁלֵא הָיָה לָהֶם בִּיכָלְתָם בְּשׁוּם אִפְּן לְסַלֵּקוֹ וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ חָמַל עֲלֵיהֶם וְהִזְמִין לָהֶם אִישׁ א' שְׁלֵא יָדְעוּ אֹתוֹ וְלֹא הִפִּירוּ אֹתוֹ וְהִלֵּךְ לְאִיזָה עִיר מִהַיִּשְׁמַעְאֵלִים וְגַב דְּעָתוֹ וְאֵינָם יוֹדְעִים כָּלֵל כַּמָּה נָתַן לוֹ וְקִבַּל קוּוִיטֵל (פֶּתֶק) לְהַנִּיחַ אֹתָם מִהַשְּׁעַר דְּקַהֲלַת קְדֻשַׁת הַנִּי"ל וְהִזְהִיר אֹתָם, לְמַעַן הַשֵּׁם לְהַסְתִּיר הַדְּבָר מְאֹד מְאֹד וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְלָטוּ מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם וְהִלְכוּ עַל הַיָּם מִסְטִנְבוּל לְגִלְעָד וְהִגִּיעוּ לְאִיזָה עִיר עַל אֵיִי הַיָּם, וְשָׁם לָקְחוּ אֹתָם לְבֵית הָאֲסוּרִים וְהִכְרִחוּ לִתֵּן אַרְבָּעָה אֲדָמִים בְּעַד כָּל נֶפֶשׁ וּמִשָּׁם וְהִלְאָה לֹא אֲרַע לָהֶם שׁוּם דְּבָר, רַק זַעֲפַת הַיָּם הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים וְסִפִּינָה אַחַת מְלֹאָה גְרַעֲקִין נִשְׁבְּרָה וְנִטְבְּעָה וְלֹא נִשְׁאַרוּ מֵהֶם כִּי-אִם מְעַט דְּמְעַט וְה' בְּרַחֲמָיו

הַנְּחָם לְמַחֲזֵז הַפְּצָם וְעָבְרוּ בְּשָׁלוֹם עַד שְׁבָאוֹ לְגַלְיָא בְּשָׁלוֹם עַל חַג
הַשְּׁבוּעוֹת:

כּוּ וּבְנִסְיַעְתֶּם מִגַּלְיָא לְבֵיתֶם נִסְעוּ דְרָדָּה קְהֵל־תִּקְדֹּשׁ יֵאֵם וְהָיָה שֵׁם
 עֲפוּשׁ גָּדוֹל וְהָיָה לָהֶם יִסּוּרִים גְּדוֹלִים בְּכָל עִיר וְעִיר וּבְכָל כְּפָר
 וּכְפָר וְגַם הָיָה קָשָׁה לְעָבֹר הַגְּרָעֲנִיץ (הַגְּבוּל) מִחַמַּת זֶה כִּי אִזּוֹ לֹא
 הוֹעִיל אֲפִלּוֹ עֲמִידַת קֶאֱרָאן טָאן (מַחֲנֵה הַסִּינַי שְׁלֵתוּכּוּ מִכְּנָסִים הַכָּאִים
 מַחוּץ לְאֶרֶץ לְמַנִּיעַת מַחֲלוֹת) מִחַמַּת זֶה מִמְּקוֹמוֹת כָּאֵלֶּה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 הָיָה בְּעֶזְרָם וְנִצְלוּ מִהַכֹּל, מִדְּבַר וְחָרָב וְרָעַב וְצָמָאון וְשִׁבִי דְכָלְהוּ
 הוּוּ בְּהוּוּ וּבְחֶסֶד הַשֵּׁם נִמְלְטוּ מִכָּלָם וּבָאוּ לְבֵיתֶם בְּשָׁלוֹם שְׁלוֹם
 בְּגוּפוֹ שְׁלוֹם בְּמָמוֹנוֹ שְׁלוֹם בְּתוֹרָתוֹ כִּי זָכָה לְהַשְׁגָּה נְפִלְאָה
 בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל גְּבָהָה וְעֲצוּמָה מְאֹד עַד אֵין סוּף וְאֵין תַּכְלִית:

כּוּ עַד כֹּה סִפְרָנוּ קִצַּת מְעַט דְּמְעַט כְּטַפָּה מִן הַיָּם מֵעֲצָם הַתְּלָאוֹת
 וְהַחֲרִפְתְּ קִאוֹת וְהַסְּכָנוֹת הָעֲצוּמוֹת וְהַיִּסּוּרִים הַקָּשִׁים וְהַפְּחָדִים
 הַגְּדוֹלִים שֶׁהָיָה לְרַבָּנוּ זְכוּרָנוּ לְבָרְכָהּ, בְּנִסְיַעַה לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
 בְּהַלִּיכָהּ וּבַחֲזָרָהּ וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָיָה בְּעֶזְרוֹ, וְעָשָׂה עִמּוֹ נִסִּים
 נְפִלְאִים וְנוֹרָאִים בְּכָל עֵת וּבְכָל רִגַע וְזָכָה לְגַמֹּר בְּשִׁלְמוֹת מֵהַ
 שְׁחָפִין, וְנִכְנַס בְּשָׁלוֹם וַיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם וּבָא לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם:

כַּח וְתַקַּף עֲצָם הַהַשְׁגָּה שֶׁהַשֵּׁיג בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל אֵי אֲפֹשֶׁר לְבָאֵר
 וְלִסְפֹּר כָּלֵל, מִמָּשׁ לֹא נִשְׁמַע וְלֹא נִרְאָה כְּזֹאת שִׁזְזָה יְלוּד אִשָּׁה
 לְהַשְׁגָּה כְּזוֹ עַל יְדֵי אֲוִירָא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֵי אֲפֹשֶׁר לְדַבֵּר וְלִסְפֹּר
 בְּזֶה וְהָיָה מִתְּפָאֵר עֲצָמוֹ מְאֹד בְּמַה שִׁזְזָה לְהֵיוֹת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
 וְגַם בְּסוּף יָמָיו אָמַר שֶׁהוּא מְחִיָּה עֲצָמוֹ מְאֹד בְּמַה שִׁזְזָה לְהֵיוֹת
 בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְאָמַר: זֶה אֲנִי יוֹדֵעַ מִכְּבָר, שֶׁכְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת
 אֵיזָה דְּבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה וַיֵּשׁ לוֹ מְנִיעוֹת עַל זֶה וְכִי כִּמְבָאֵר כָּל זֶה
 לְקַמּוֹ:

להרחיק עד מקום שאינו יכול לראות ביום ואם הוא מצדו דינו כמלאחריו: הגה ש"ץ המתפלל וצואה בבית הכנסת או בבית שמתפלל שם אפילו הוא לאחריו בכל הבית צריך לשתוק עד שיוציאנה מאחר שמוציא רבים ידי חובתן ואי אפשר שלא יהא [אחד] מן הקהל בתוך ד' אמות של הצואה: (הגהות מרדכי החדשים פרק תפלת השחר) ועיין לקמן סוף סימן צ' (ועיין לקמן סימן פ"ז בדין צואה בבית): (ב) היתה במקום גבוה עשרה טפחים או נמוך עשרה או שהיתה בבית אחד והוא בבית אחר אפילו הפתח פתוח ויושב בצדה ורואה אותה אם אין לה ריח יכול לקרות דכיון שהיא ברשות אחרת קרינן ביה שפיר והיה מחניך קדוש להרא"ש אבל להרשב"א דוקא כשאינו רואה אותה. ואם יש לה ריח לא מהני הפסקה ולא שינוי רשות. ויש אומרים דכי היכי דהפסקה מועלת לצואה עצמה ה"נ מועלת לריח רע שלה: (ג) חצר קטנה שנפרצה במלואה לגדולה והגדולה עודפת עליה מן הצדדים קטנה לא חשיבא בבית בפני עצמה כיון שנפרצה במלואה לגדולה אבל הגדולה כיון שכתליה עודפים על של קטנה מצד זה ומצד זה חשיבא בבית בפני עצמה הלכך אם צואה בגדולה אסור לקרות בקטנה עד שירחיק כשיעור ואם צואה בקטנה מותר לקרות בגדולה בלא הרחקה אם אין מגיע לו ריח רע: (ד) צואת כלב וחזיר אם נתן בהם עורות מרחיקים מהם כמו מצואת אדם ואם לאו דינם כדין צואת שאר בהמה חיה ועוף שאין צריך להרחיק מהם אם אין בהם ריח רע ואם יש בהם ריח רע דינם כצואת אדם: (ה) צואת חמור הרכה לאחר שבא מהדרך וצואת חתול ונמיה ונבלה מסרחת דינם כצואת אדם וההולך בדרך אע"פ שרואה צואת בהמה כנגדו אם אין הריח בא לו אינו חושש למיעוט לתלותה בשל חמור ובסמוך לעיר יש אומרים שיש

בְּאַמַּת וַיִּתְגַּבֵּר עַל הָרַע עַד שְׂאֵזְכָּה לְהִכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְגַרֵּשׁ אֶת
הָרַע מִמֶּנִּי לְגַמְרֵי וְאֵזְכָּה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמַּת חִישׁ
קַל מִהֲרָה וְנִזְכָּה לְתַקֵּן אֶת פְּגָם תַּאֲוֹת אֲכִילָה, וְתַעֲזְרֵנוּ לְאָכַל
בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה לְמַעַן שִׂמְךָ לְבַד בְּאַמַּת, וְנִזְכָּה לְהִכְנִיעַ וּלְבַטֵּל
כְּסִילוֹת הַדַּעַת וְעִכְרֵת הַמַּעֲשִׂים:

רְנָה: וְתִזְכְּנוּ בְּחִסְדֶּיךָ הַרְבִּים לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת דְּקִדְשָׁה, וְלַעֲשׂוֹת
מַעֲשִׂים טוֹבִים וְהַגּוֹנִים בְּעֵינֶיךָ, וְתִפְתַּח לָנוּ אֹזֶר הַשָּׂכָל בְּאַמַּת,
בְּאִפְּן שְׁנִזְכָּה שְׂיִתְגַּלֶּה לָנוּ הַיָּטִב בְּאַמַּת לְאַמַּתוֹ אֹזֶר הַצַּדִּיקִים
הָאֲמִתִּיִּם, הַמְּאִירִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם וְנִזְכָּה עַל יְדֵי זֶה לִירְאָה
וְאַהֲבָה בְּשִׁלְמוֹת, וְתִיַּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וּלִירְאָה אֶת שִׂמְךָ בְּאַמַּת
בְּתַכְלִית הַשִּׁלְמוֹת, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלָה:

תְּפִלָּה יַח רְנָה: רְבוֹן עֲלֵמִין, טוֹב וַיִּמְטִיב לְכָל, אֶתָּה בְּרָאָתָּ עוֹלָמְךָ
בְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב כְּפִי מַה שֶּׁעָלָה בְּמַחְשַׁבְתְּךָ הַקְּדוּמָה,
וְתַכְלִית כּוֹנֵנְתְךָ הַטוֹבָה הִיְתָה לְטוֹבָתֵנוּ, כְּדֵי שְׁנִזְכָּה עַל יְדֵי זֶה
לְהַשִּׁיג הַתַּכְלִית הַטוֹב תַּכְלִית הָאֲמִתִּי, תַּכְלִית הַטוֹב שֶׁל כָּל
הַתַּכְלִיתִין וּבְשִׁבִיל זֶה בְּרָאָתָּ כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם בְּחֻכְמָה נִפְלְאָה
מִרְאִשִׁית הָאֲצִילוֹת עַד סוֹף הָעֲשִׂיָּה, כְּדֵי שְׁנִזְכָּה מִסוֹף הַמַּעֲשִׂה
לְבוֹא וּלְהַכְּלִל בְּמַחְשַׁבָּה תְּחִלָּה, לְהַשִּׁיג הַתַּכְלִית הָאֲחֵרוֹן טוֹב
הַנִּצְחִי:

רְנָה: וּבְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַעֲזְרֵנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁנִזְכָּה לְמִלְאֵת רְצוֹנְךָ הַטוֹב וְנִזְכָּה לְעֶסֶק
בְּעִבּוּדְתְךָ תָּמִיד בְּאַמַּת וּבְלֵב שָׁלֵם וְנִזְכָּה לְסוֹר מֵרַע לְגַמְרֵי בְּאַמַּת
וְלַעֲשׂוֹת הַטוֹב בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד, לְמַעַן נִזְכָּה עַל־יְדֵי־זֶה לְהַשִּׁיג
הַתַּכְלִית הָאֲמִתִּי וּבְכָל עֲשִׂיתֵנוּ וְעֶסְקֵנוּ שְׁנַעֲשֶׂה וְנַעֲסֶק בְּזֶה
הָעוֹלָם בְּכָל־יְהִי כּוֹנֵנְתֵנוּ רַק בְּשִׁבִיל תַּכְלִית הַטוֹב הָאֲחֵרוֹן, כְּדֵי

